

6^e Groningse cursus Tinnitus: neurofysiologische basis, diagnostiek en behandeling

Vrijdag 16 november 2018

Tinnitus is een frequent voorkomende aandoening die zowel de patiënt als de behandelaar voor problemen stelt. Patiënten hebben vaak een eenvoudige wens: "ik wil dat het weer stil wordt." Toch is deze wens meestal niet te vervullen. Aangezien tinnitus in de meeste gevallen niet genezen kan worden, vergt de behandeling van tinnitus maatwerk. Door een goede balans tussen medische, audiologische en psychosociale diagnostiek en behandeling blijkt dat een groot deel van de patiënten adequaat kan worden geholpen. Gezien de diversiteit van de klachten en de gevolgen ervan voor het dagelijks leven, kan door een multidisciplinaire diagnostiek van tinnitus een passend advies worden gegeven op die gebieden waar de patiënt beperkingen ervaart.

In de cursus Tinnitus wordt in verschillende presentaties inzicht gegeven in de snel groeiende wetenschappelijke kennis over tinnitus en komen de praktische aspecten van diagnose en behandeling van tinnitus aan bod.

In het eerste deel van de cursus wordt ingegaan op de rol van het centraal auditieve systeem en de relatie met andere neurale systemen. Verder worden de medisch behandelbare pathologieën, die ten grondslag kunnen liggen aan tinnitus, behandeld. Na de lunch is er aandacht voor de multidisciplinaire benadering die in Groningen gekozen is om tinnituspatiënten te behandelen en wordt ingegaan op veel voorkomende psychosociale gevolgen van tinnitus. Ook komt de psychosociale diagnostiek en behandeling van tinnituspatiënten aan bod. Verder wordt ingegaan op het herkennen van psychosociale problematiek.

Na de lunch wordt het lopend wetenschappelijk onderzoek in Groningen op het gebied van tinnitus toegelicht. Ten slotte worden de mogelijkheden van hoortoestellen als behandeling van tinnitus besproken.

De cursusdag wordt afgesloten met gelegenheid tot het stellen van vragen en een mondeling evaluatie van de cursus.

De cursus heeft na afloop van de cursus inzicht in de relatie tussen de vele KNO-medische, audiologische en psychosociale facetten van tinnitus.

Programma

Vrijdag 16 november 2018

- 09.00 Ontvangst en inschrijving met koffie
- 09.30 Opening
Prof.dr. B.F.A.M. van der Laan
- 09.35 De fysiologische basis voor tinnitus en hyperacusis
Prof.dr. P. van Dijk
- 10.15 Medische oorzaken van tinnitus, rol van beeldvorming, KNO- en aanvullende onderzoeken
Dr. R.H. Free
Dr. R. Hofman
- 11.00 Pauze
- 11.15 Vervolg Medische oorzaken van tinnitus
Dr. R.H. Free
Dr. R. Hofman
- 12.00 Pulsatiele tinnitus? Denk aan een durale AV-fistel!
Prof.dr. J.M.C. van Dijk
- 12.45 Lunch
- 13.30 Psychosociale problematiek bij tinnitus: diagnostiek en behandeling
Dr. R. Arnold
- 14.10 Psychiatrische complicaties bij tinnitus, herkenning en behandelingsmogelijkheden

Drs. J. Wilterdink

14.50 Pauze

Wetenschappelijk onderzoek in Groningen

15.00 Behandeling van tinnitus met een hersenstamimplantaat in studieverband

Drs. M.J.C. van den Berge

15.25 Corticale tonotopie in gehoorverlies en tinnitus

Drs. E.A. Koops

15.50 Audiologische revalidatie bij tinnitus en hyperacusis

Dr.ir. E. de Kleine

16.30 Vragen, mondelinge evaluatie

17.00 Afsluiting met borrel

Sprekers

Mw. dr. R. Arnold, GZ-psycholoog, consultant tinnitus, UMCG

Mw. drs. M. van den Berge, arts-assistent en promovendus, UMCG

Prof. dr. J.M.C. van Dijk, neurochirurg, UMCG

Prof. dr. P. van Dijk, klinisch fysisch-audioloog, UMCG

Mw. dr. R.H. Free, KNO-arts, UMCG

Dr. R. Hofman, KNO-arts, UMCG

Dr. ir. E. de Kleine, klinisch fysisch-audioloog, UMCG

Drs. E. Koops, promovendus, UMCG

Prof. dr. B.F.A.M. van der Laan, KNO-arts, afdelingshoofd KNO, UMCG

Drs. J. Wilterdink, psychiater, Lentis

Organisatie

Het Wenckebach Instituut in samenwerking met de afdeling KNO/UACG van het Universitair Medisch Centrum Groningen.

Doelgroepen

KNO-artsen, audiologen, psychologen, AIOS en KLIFIOS vanuit genoemde vakgebieden.

Accreditatie

Accreditatie van het programma wordt aangevraagd bij de Nederlandse Vereniging voor KNO-artsen, NVKF en FGzPt voor de competentiegebieden medisch handelen (40%), samenwerking (20%) en kennis en wetenschap (40%).

Certificaat

Er wordt na afloop geen nascholingscertificaat uitgereikt.

Op individueel verzoek ontvangt u digitaal een bewijs van deelname.

Plaats

De cursus vindt plaats in het UMCG.

Ontvangst: Ronde Zaal

Programma: Lokaal 16

(intern UMCG-adres: Winkelstraat 1).

Parkeren/Openbaar vervoer

U kunt de auto parkeren in Parkeergarage Noord, bereikbaar via de Vrydemalaan (betaald parkeren). Van daaruit volgt u de bewegwijzering naar "Ingang UMCG". Maakt u gebruik van het openbaar vervoer raadpleeg dan www.9292.nl.

Kosten

Deelname aan deze cursus kost € 295,- per persoon inclusief koffie, thee, lunch, borrel en reader.

Inschrijving

U kunt zich tot 25 oktober 2018 via www.wenckebachinstituut.nl inschrijven. Deelname is aan een maximum aantal van 30 personen gebonden, inschrijving vindt plaats op volgorde van binnenkomst. Wij informeren u zo snel mogelijk over plaatsing. Annulering van uw inschrijving is mogelijk tot 25 oktober 2018. In dat geval worden administratiekosten (€ 25,-) van uw rekening afgeschreven. Bij annulering na deze datum is geen restitutie mogelijk. Bij verhindering kan een vervanger uw plaats innemen.

Meer informatie

Wenckebach Instituut

UMCG Postgraduate School of Medicine

(t) 050-3617255

(e) c.w.verver@umcg.nl